

Matilde Galdos Aiastui
Bergara, Gipuzkoa (1923-2002)

Aurkibidea

Biografia

Elorregi auzoko Elkoro baserrikoa. Bergarako toponimia jasotzeko egindako lanean berak emandako azalpenak oso lagungarriak izan ziren.

Zintak

BER-258

- **Proiektua:** Bergarako toponimia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Azkarate, Miren Pantxeske - Larrañaga, Andoni
- **Data:** 1992-01-05
- **Iraupena:** 95 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Bergarako Elorregi, Oñati eta Antzuolako mugako toponimia

- **Erref:** BER-258/001
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:05:00

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Bergarako Elorregi, Oñati eta Antzuolako mugako toponimia. Landarraitz eta Azaldegietako tontorrak.

Transkripzioa

- ... Balentiñek baserrixak eta. Orduan, igual gehixao tontorrak eta basuak eta holakuak.
- Bueno.
- Tontorretatik hasiko gara igual? Tontorrak dia horiz markauta dauzkaunak. Danak ez, baiña haundiñak, behintzat.
- Haundiñak, eztok?
- Bai.
- Azalditta.
- Bueno, ez fixau gehixe [balitxeke gaizki egotia] ta.
- Puntiau Landarraitz [dok izan be].
- Hau Landarraitz da?
- [...].
- Nundik hasiko gara?
- Punta-puntia. Punta-puntia Landarraitz. Gero beherao, beherao Azalditta dao.
- Azalditta beheratxuao [...].
- A! Bertan?
- Ez, Azalditta jak mendi horren barrenian... barrentxuan... gutxi gorabehera, hamen lautada batzuk jarek ta... [hemen] pista bat ta Angiozartik... edo...
- [...].
- Antzuolatik igotzen dan pistia haxe dok, eztok?
- Bai.
- Ba, Azalditta [...].
- Orduan, Azalditta hemen egongo litzake? Muga-mugan? Hau mugia da.
- Mugia, ba...
- [...].
- Mugarrixa [nun] dao?
- Bai, mugarrixa beherao jak.
- Bai, beherao dao.
- Beherao. Mugarrixa dao zerian, [...].
- Orduan, Azalditta [...].
- Tukarrixa [...]. Tukarrixatik behera dao zera... Tukarrixa [...].
- [...].
- [...]
- Ba, esate baterako, oxigenozko rekta guztia hau da, hemendik honaiñok. Oxigenua hemen da, Bentaberri eta... hurrengo... bueno, hau bide zaharretik [...], e?
- [...] Olabarrena.
- Bai, [Ola...] aittan [etxe...].

- Bai.

- Hauxe zati hau. [...]. Hau. Kilometro erdi? Gehixao?

- E?

- [...].

- Orduan, Azalditta dok hauxe, gutxi gorabehera hauxe zona hau.

- [...] Tukarri [...].

- A, bai, bai, bai, bai, [...]. Ba, hauxe gutxi gorabehera izango litzakek Azalditta. Punto hau. Hau punta-puntia dok Landarraitz. Hortxe [...]. Hau dok Azalditta. Gero jak hemen Tukarrixa beheratxuauan.

- Tukarrixa zer da, mugia?

- Ez, mugia baiño goratxuao.

- Mugia baiño goratxuao.

- Antzuola aldera?

- Bai, bai.

- [...]

- Tukarrixa hemen. Gero beherutza juaten bagaittuk... Hortxe bertan ipini bihar dittuzue izenak edo [ze dia]...?

- Numeruak. [...]. Azalditta...

- Ba, gutxi gorabehera hemen 125 zenbakia.

- [100...] zuk.

- [Nik]?

- [100]. Ez, ez, [100, 100]. Bale hor [...] ulertuko da.

- Gero, hemen txabola bat [be falta dok...], e?

- Txabolía? Hemen beherao dare bi [txaboleta], hemen beste bat dao...

- Hemen jak refugixo bat, bai. Gutxi gorabehera... Azalditta baiño beheratxuao...

- Itxoin, itxoin, itxoin... Azalditta ze da, haundiña? Inguruko haundiña?

- Ez, hori [da] Landarraitz.

- Ez, Landarraitz.

- Landarraitz.

- Landarraitz [altuena].

- Ta hamen jartzen dau hori dala Tukarriko puntia.

- Zein?

- Hori.

- Hau?

- Hau? Tukarrixa puntia ez da, e!

- Balitxake zuk esaten dozuna hau izatia ta txabolía hau...

- Landarraitz puntia [...].

- A! Klaro, klaro, klaro... [...] bestaldera [...]. A! Klaro, klaro, klaro...

- Ez dakit, e! Neuk ez dakit, e!

- Hola izango dok [...].

- 3a zer daukau, Miren?

- 3a [...].

- 35an.

- Azaldittapunta.

- Hau daukau Azaldittapunta beste batek esanda.

- Azalditta. Ta hauxe?

- [...].

- Itxoin momentutxo bat... Aber errekek eta nun [dabitzen] hemen...

- Azalditta errekiá... Hemen "ruinas" ipintzen dau zeoze... Hori ya Antzuolan, e!

- Antzuola aldera? Eske hamen dao Landarraitz, hemen [...].

- Bai, honen jarraipena [...].

- [...].

- Hemen dago triangulo hau, hemen monolito bat edo egongo da hamen gaiñian.

- [...].
- [...] Azalditta hamen.
- Letrak... ez fixau gehixegi, e! Letrekin...
- [...].
- Hau dok Antzuola ta Oñatin arteko mugia. Hau Oñati [partia] da.
- Ya... Azaldittan [bai], Azaldittan mugarrixa badao Oñati aldekoa, bai.
- Azalditta baiño asko beherao dao! Hantxe, [hementxe parian].
- [...] ezetz? Landarraitzen zan ta.
- Landarraitzen ez dao mugarririk!
- Bai.
- Ez. Mugarrixa... buzoia bai [...], zerik ez!
- Bai, baiña Oñati ta Bergara ...
- Oñati ta [zera] beherao dao.
- Antzuola ta Bergara bereizten dittuena?
- Hori beheraotik doia. [...] itturriko txabola zaharrera dator...
- Bai, bai, hori bai.
- ... Marizelaitatik... Marizelaita [...] doia zerera...
- Hori haxe da.
- [...] txabola zaharrera.
- Haxe da. "Ruinas" honek dia...

2. Elorregi eta Antzuola mugako toponimia

- **Erref:** BER-258/003
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:10:00. **Bukatu:** 00:12:35

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Bergarako Elorregi eta Antzuola mugako toponimia.

Transkripzioa

- Bai, horretxek... txabolak horretxek dia. Balitzake ez agertzia be, e? Ez da bape rarua.
- Aber, hau Etxaube aldera doian pistia da... Ez, hau baiño beherao [daok hor].
- Etxaube alderako pistia [baiño gorao...].
- Aber, Etxaubera doian pistia haxe da. Hor...
- Dantzalekutik?
- E?
- Dantzalekutik [...].
- Dantzalekua nun dao, ba?
- [...].
- [...] Hemenditik hasitta zenbat izen bertantxe danak. Holaxe, "tak", "tak" izenak.
- Lehenengo Kortatxo.
- Lehenengo Kortatxo ez, lehenengo haxe [bera], zera, geure etxaburu guenetik hasitta dao lehenengo.
- Bai, [...] Kortatxo lehenengo.
- Hemen ruinak-eta interesatzen jatzue? Eske hemen beste ruina bat agertzen da.
- Bai, bai, bai, bai.
- Aber, kruzia... Ba, gutxi gorabehera hamentxe dare beste ruina batzuk.
- Ze zian?

- Hori txabola zahar bat zan garai batian.
 - Mixoko txabolia-edo esaten otsena [Antzuola...] Tukarrixatik behera.
 - Hortxe...
 - Beizuko txabolia?
 - ... pista kontran dauena.
 - Bai, pistatik... hoixe.
 - Zelan esaten jatzun horri?
 - Mixoko txabolia lehenao.
 - Mixoko txabolia.
 - Mixo. Mixo dao, ba, Antzuola patian hor, erretakua, erreta. Hangua zan lehenao.
 - Mixoko txabolia.
 - Mixoko txabolia. Bai, [...].
 - Ta gero beste bat dao, Abadian txabola hori. Hori zutik egongo da.
 - [Oñati...], bai.
 - Ta hori dao gutxi gorabehera hau baiño aurreratxua edo...
 - Beherao.
 - Beherao.
 - Etxaube alderao.
 - Etxaube alderao, baiña pistan azpittik dao.
 - Bai, azpittik.
 - Azpittik ez! Etxaubera... Dantzalekutik doien pistatik gorao dao.
 - A! Gorao, bai.
 - Bai, Dantzalekutik doianan pistia baiño bai, baiña beste...
 - Baiña goittik doiana baiño beherao.
 - ... goiko pistia baiño beherao.
 - Goikua baiño beherao.
 - Orduan, hori da... tontorra hau da, hemen [baillaria], ba, gutxi gorabehera hementxe [...]. Eske ez dakit hemen izango dan ala hemen izango dan, e? Baiña gutxi gorabehera... Hemen dao beste txabola bat.
 - Abadian txabolia.
 - Abadian txabolia.
 - Bai, Abadian txabolia.

3. Elorregi eta Antzuola mugako toponimia

- **Erref:** BER-258/008
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:27:50. **Bukatu:** 00:30:00

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Bergarako Elorregi eta Antzuola mugako toponimia.

Transkripzioa

- Eske Azalditta nik ez jakixat hau berau dan edo guk Azalditta esaten jotsau zona honi esate baterako. [...] hau okupauta jak. Hau [...].
 - Bai.
 - Eta lautadia, ba, lehen erromerixia eitten zan zonia haxe dok.
 - A, bai? Hor erromerixia eitten zan?
 - Bai, haundixa, gaiñera!
 - Bueno! Jolina! Haundixa!
 - Ta hori, ba, nik neuk be ezautu juat, oseake, oin hogeta hamar urte edo...
 - Buuu! Jente asko-asko [...]!

- 25-30 urte azkenengo aldiz eingo zala.
- 30 ez, gehixao.
- Gehixao igual.
- [...].
- Ba! Ez, asko gehixao ez igual, e!
- Zera ezkondu zanian...
- Zein? Juli?
- Juli.
- Bai, geu izan giñan ta... hoixe!
- Bien. Orduan, ya tontorrek einda [...]. Oin beste ruina batzuk jarek hementxe. [...]. Aber... [...]. Etxaube azpiko txabola zaharra [...].
- [...].
- [...].
- Hau lautadia, hau kurbia... hementxe bertan, [hoixe... mugarri...], mugarrixan [...].
- [...] txabolía? [...]. Mugarrixan kontran.
- Bai, [...] mugarrixan onduan [...].
- Bergara aldera dao. Osea, txabolía Bergara partian ta mugarrixa kontran.
- Oseake, hementxe.
- [...].
- Ze izen dauka?
- Etxaube azpiko txabola zaharra.
- Etxaube azpiko txabola zaharra guk beti.
- Gero Astuaan dao beste mugarri bat, Astuaa barrenian, zelai barrenian.
- Bai, haxe edo...
- Bestekaldera Madarizelaitaa doiena, hiru... hiru mugarri eitten dabena.
- Han zer dauela?
- Mugarrixa daola hiru aldetara eitten dabena.
- A, bai...
- Hori Maarizelaittan.

4. Elorregi eta Antzuola mugako toponimia

- **Erref:** BER-258/009
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:30:00. **Bukatu:** 00:35:00

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Bergarako Elorregi eta Antzuola mugako toponimia.

Transkripzioa

- Gero beste bat Astuan dao.
- Astuaran...
- Astuaa zelai barrenian.
- Bai, hementxe, hementxe. Hortxe dao beste bat. Ta beste bat hemen nunbait egongo da.
- Bai, beste bat be badao, bi dare hor, [...] bi.
- Hau Madarizelaitta esan dozu hiru daren inguruau?
- Bai.
- Hiru punta dakona Marizelaitta?
- Hiru... mugarrixa hiru aldetarako.
- Bueno, hiru, bai, dakona Marizelaitta?
- Marizelaitta.

- Hori da, Marizelaitta, hortxe dao hori.
- [...].
- Hemendik Lizargaatera oiñez zenbat [...] da?
- Zenbat bide?
- Bai.
- Ba, hiru bat ordu [laren] edo.
- [...].
- Bueno, orduan hemen esan juau beste ruina batzuk darella, lehen geizki ibili garan horrek. Hementxe nunbait jarek beste batzuk. Pista kontran dare horrek, ezta?
- Zein?
- Hor... Mixoko txabolia edo esan dozuena lehen. Hor Etxaube aldera goiatzela eskubira dauen...
- [...].
- Hori da.
- Geiñekaldian kontran.
- Hori da Mixokua edo bestia?
- Mixoko txabolia.
- Mixoko txabolia. Eta hemen azpikaldetxuan... zerbait aurrerao dao, ezta, hori bestiori, Abadian txabola hori?
- Beherao.
- Aurreratxuao eta ezkerretara.
- Lehenao, ezkerterra.
- Ezkerterrao.
- Eta Dantzalekutik doian pistian gaiñekaldian, edozein moduta be.
- Bai.
- Ba, hemen nunbait beste bat.
- [...].
- Dantzaleku esan dou...
- Aber, oin Dantzaleku topauko dou. Aber, Dantzaleku dao...
- Ziarbidia bestia hor.
- Dantzaleku [...] beheratxuao [...].
- Puskat bajaunia jak, eztok?
- Bai, baiña hau da hegi-hegixa, e?
- Hau da hegixa?
- Bai.
- Ba, hegixan dao, e?
- Ba, hegixa da, haxe da Dantzaleku. Haxe.
- Hegixan dao Dantzaleku.
- Hemen hegixa dao ta gero puskat bajaunia dao ta berriro goraunia. Hori da Dantzaleku.
- Dantzaleku.
- Hor lehenao dantzan eingo eben itxuria edo... Dantzaleku esaten [jao].
- Eta gero, aber... hemen besteik ez dao, ez dao izenik... hortik...
- Behera Aizeizulo.
- Aizeizulo.
- Aizeizulo behera. Bale. Aizeizulo... nun dian horrek...
- Hantxe [...] gure aldera. Aizeizulo Arribakarretik hurrian dao, behintzat.
- Hurrian dare bixak.
- Arribakar... Arribakar haxe dok... Arribakar haxe izengo dok. Aber...
- Bai, eske, bueno, hemen nunbait, e! Izen, zehazki ez jakixat nun izango dan, baiña, bueno, hemen nunbait jak Aiziazulo.
- [...]?
- Ez, zona konkretu bati esaten jako Azerizulo, Aixezulo.
- Aixezulo.
- [...].

- Ehun metro, ba, ehun edo berrehun hor nunbait. Ta gero beheratxuao Arribakar. Eta hemen dao harri bat, harri dexente bat...

- Tente-tente.

- ... Arribakar esaten jao.

- Arribakar.

- Zer da hortaiko... dolmena edo hortaiko...?

- Ez, ez, dolmena ez dok izen, baiña, holaxe, ba, lurretik urtetetzen jok harri bat, bakar-bakarrak jak, eta Arribakar esaten jakok. Eta gero beherauan jazak...

- Arrizuritta.

- Arrizuritta.

- Arrizuritta baiño Kortatxo [...].

- Bai, baiña, bueno, honek izen danak [...].

- Hoixe, hoixe, Arrizuritta. Lehenengo Arrizuritta da.

- Gero beheratxuao jak Arrizuritta. Ba, hemen nunbait edo... Arrizuritta. Ta Arrizuritta esaten jako horri... hor kanteria jak, eta Bergarako aiuntamentua ta Santamañako elizia ta horko harrixekin eindda darella esaten juek, zona ahorretako harrixekin eindda darella. Inkluso aiuntamentua arreglatzeko ibili zittuanian oin pare bat hiru bat urte edo etorri zuan tipo bat ikustera hona aber ze harri-tipo zan ta hortik harrixa eruateko asmuakin edo holako zereetan ibili zan. Zeatik entzun juela hamengo harrixakin einda dauela. Guk be hola entzunda daukau beti.

5. Elorregi auzoko toponimia Antzuolako mugan

- **Erref:** BER-258/010
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:35:00. **Bukatu:** 00:40:00

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoko toponimia Antzuolako mugan.

Transkripzioa

- Gero beheratxuauan Kortatxu. Kortatxu, ba, hemen lau-antza jak... ba... hauxe, gutxi gorabehera zona honi. Bueno, Arribakar punto konkretua dok. Hau zona bat dok. Ha ez, Arribakar zona konkretu bat dok.

- Punto konkretu bat...

- Harri bat jak. Baiña, adibidez, 114 hau zona bat izango litzekek eta Aizeizulo be, ba, zona bat dok. Eta gero honi Kortatxu esaten jakok. Este... ciento... 115. Ta hemen jak, ba, hoixe, hemen tontortxo bat jak ta gero hola lautada bat eta [gero] zona honi. Kortatxo. Eta hemendik horra besteik ez dao, ezta?

- Ez, [...].

- Bueno, gero hemen juten bagaittuk, gure pistia hauxe dok, ez dok? Hemen [...]. Aber, hemen nunbait dao Iturrizar. Iturrizar zeri esaten jau?

- Iturrizar horretxei! Geure pista onduai, ez dakitzu? Iturrizar.

- [Zeoze badauka hor] ala?

- Ez, baiña [...] esateko, zonia jakitzeko.

- Ez, ez dauka, baiña esateko.

- Ehun ta?

- 16.

- 16. Honi Iturrizar esaten [...]. Hor iturri bat dao ta... lehen honako ura ta handik ekartzen zuan itxuria.

- [...].

- Bai, bai, oin be badao.

- Aber, hor ze gehixao zeren?

- Itturizar [...].

- Ta Leñapotzuta. Leñapotzuta be badao harutzao Etxaube aldera...

- Etxaube aldera.

- Hori dao...

- Leñapotzuta [...].

- Hamen Etxaube... Hemengo errekatxua...

- Liñapotzuta?

- ... errekatxua haxe dok, ez dok?

- Ez, ez, ez, hau [...].

- Bai, hamen esan zoskun Balenek, Balentiñek, Liñapotzueta hamen inguruan, baiña igual goratxuao izango da, e?

- Aber...

- Liñapotzueta ta Etxaube... Elgoro-ta pare samarrian dare.

- Kruzia, este...

- Hemen txabola bat edo...

- Olara doian pistia zein dok?

- Hau, hau izango da, hau, haxe.

- [...].

- Liñapotzueta aurrerao, Etxaube alderao.

- Itxoin, itxoin.

- Etxaube...

- [...] kruzia haxe dok.

- Errekia hemen hasten dok, errekatxua.

- Hemen konfundidu ein nok, e! 116 beherao dao, e! Eske gure pistia... hemen konfundidu ein naiz. 116 hemen da. [...] gora, behera, [atzera]. 116 [jarritta daukau], ezta?

- Bai, eske distantziak engaiñau eitten dabe, e?

- Eske hau pistiau bestiau hementxe gora [doia]. 116. Etxaubeko kruzia... eta Leiñapotzueta gorao dao ondio.

- A, gorao dao, e?

- Bai.

- Goratxuao.

- Hau Sastria da... Bueno, honek ya gure saillak-eta izen batzuk jauzkek, adibidez: Sastria ta Esparrua ta...

- Ba, ipini, ipini, ipini.

- Horrek be bai?

- Bai, bai.

- Gero Miña, Miñeta ta hortik aurrera... Bueno!

- Bueno, bale. [...] Sastria dok haxe, zona haxe. Bueno, hor sail bat jak, Sastria. Elkoromuiñokuak be hala esaten jaue zona horri? Guk geuk sail bat jaukau hor ta Sastria esaten jau.

- Bai, bai, bai.

- Gure saillai Sastria.

- Elkomiñokuak ez dakit nik zela esaten xauen honi...

- Eskitturetan hala jartzen jok.

- Txabola zaharra guk esaten xauna hori etxe ondoko zerori ta hortik aurrerao Elkomuiñokua.

- Bueno, orduan...

- [...].

- Ia, baiña Liñapotzueta dok errekan dauen zona konkretu bat.

- Errekako bat?

- Bai. Zeatik hor lehen eitten juen, ba, este... liñua-ta eitten zan itxuria.

Liñua hara eruaten juen ta han beratzten ipintzen juen. Horreatik esaten jakok itxuria Liñapotzueta.

6. Elorregi auzoko toponimia Antzuolako mugan

- **Erref:** BER-258/011
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:40:00. **Bukatu:** 00:45:00

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoko toponimia Antzuolako mugan.

Transkripzioa

- Eske hemen ya hola lautada moduko bat joiak, eta... Aber... Eta hori jak pista honen... pista hau berau pasatzen da hortitxik, oseake, hementxe gutxi gorabehera. Pista hauxe...
- 117.
- Hau kruzia [...]... hauxe gutxi gorabehera, Liñapotzueta zona honitxi. Eta aber, hemen nunbait beste ruina batzuk dare. Badakizu zela zan? E, zu, aitta, hemen beste txabola bat badao...
- Nun?
- E...
- A! Pedro Joxen txabolia.
- Pedro Joxen txabolia. Hau betik hola esan izan jako ala? Pedro Joxe? Noizkua da?
- Pedro Joxe... [...] zan.
- Baiña aspaldiko [titulua] da ala...?
- E?
- Aspaldiko...?
- Aspaldikua [da]. Ya oin [...], baiña Pedro Joxen txabolia zan hori. Pedro Joxe bizi zan lehenao Etxauben, lehenao. Pedro Joxe [...].
- Ba, hoixe ipiniko biharko dou.
- Pedro Joxen txabolia [...].
- Nik esan nahi dot hamen jausitta dauen txabola bat, e?
- Jausitta? Nun?
- A! Ez, ez. Orduan, ez [...]. Aber...
- Pedro Joxen txabolia hamen [...] izenian dauena da...
- A! Ez, horrekin ez nabil. Horrekin ez nabil ondio. Itxoin, itxoin. Ni nabil hor...
- A! Lamaiñetxeberriko txabolia.
- Lamaiñetxeberriko txabolia.
- A, bai, haura bai, haura jausitta dao.
- Haura jausitta dao, baiña Lamaiñoetxebarriko txabolia. Liñapotzuetan dao hori.
- Hori da, Liñapotzueta baiño goratxuauan dao.
- Bertan.
- Hantxe.
- Bertan.
- Eske Liñapotzueta zona honitxi esaten jako.
- Bertan dao txabolia...
- Eta hementxe pista horretxen gaiñekaldian dao, ezta?
- Bai.
- Aber, ta hemen agertzen jakun hori ze izan leikenik?

- Aber, hori da... gutxi gorabehera nun da? Horixe da Pedro Joxen txabolia. Honek be ruinak dia, e? Bueno, ruinak edo, vamos, ondio puntuan jausittako txabolia da, baiña...

- Pedro Josena ez da jausitta egongo...

- Ez, ez, baiña bestia, bestia.

- Bestia, bestia. Bestia, gaiñera, oin dozena erdi bat urte tente euan ondio. Bueno.

- Hemendik beherutz doian Ipiñarrira doian errekatxo horrek badauka izenik zuendako?

- Bai, ez errekia bera [...] Beheko errekia bai, Beheko errekia, baiña errekak bestela bere izenik ez.

- Horrek izenik ez. Gero hemen, bueno, gehixao zonak hemen... hemen zona honi? Hemen ez daukau beste izenik, ezta, hor Sastra alde horretan?

- Ez.

- Ez dao beste izenik hola...

- Ez, Sastra...

- Oñatiarran saillak.

- Baiña... bueno, hori ya...

- Hori goixan dao.

- ... haundixa.

- Baiña goixan dao.

- Baiña hori da, horixe, tipo batena dalako, beran saillak.

- ...Liñapotzuetatik gora dauen sailla. [...] Oñatiarrana.

- Bai, baiña Oñatiarrana, baiña hori ez da...

- Gero hemen badare Kukubaso ta holako izen batzuk.

- E?

- Kukubaso ta...

- Kukubaso [...].

- Aber, hori izango da... kruzia haxe da...

- Pista-pistan. Launtsasera doian pistan... pistia... [...] bidia, lehenao bidia, lehenao Launtsasera zan bidian... haxe da Kukubaso.

- [...] zubixa... eta... hau [Araitoki] ingurua da... hemenditxik behera hasten da. [Araitokixa] hau baldin bada...

- [Araitokixa] dana da Kukubaso.

- E? Haxe da, ezta, zona haxe?

- Bai, bai.

- Haxe da.

- Kukubaso, zona haxe.

- Zubixa esan dozu, zubi horrek badauka izenik?

- Ez.

- Beheko errekako zubixa esaten xau.

- Hori barrixa da, lehenao...

- Baiña lehenao ez zeuan hori, e?

- Hori berrixa da.

- Gero beherao, hor beherao, beste bat Konpaiña laua edo esaten jako, baiña hori dao, hoixe, Konpaiñian zan Zerrajerian sail batzuk zaren hor [...], horreatik esaten [jako] Konpaiñian laua.

- Konpaiñian laua.

- Konpiaña laua...

- Ipiñi eingo dou hau be...

- Gutxi gorabehera zona haxe da.

- Ba, ipini eingo dou.

- Hori beheratxuao dao, ezta? Kukubaso baiño beheratxuao.

7. Elorregi auzoko toponimia Antzuolako mugan

- **Erref:** BER-258/012
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:45:00. **Bukatu:** 00:47:07

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoko toponimia Antzuolako mugan. Elorregi auzoko zenbait baserriren izenak.

Transkripzioa

- Ta gero beherao dao...
- [...] iturrixa...
- Ipiñarriko iturrixa. Hori nun dao... aber... [...] hamen nunbait... zerrajería ta... hemen iturri bat dao, zerrajeriak ura hartzen daben...
- Bai, lehen...
- Ipiñarriko iturrixa.
- Ez dakit hor izengo dan edo beheratxuao izango dan, baiña hor nunbait. [Igual] beheratxuao izango da, e? Kruzia behetik gora... bai, hementxe da, e? Gutxi gorabehera hortxe.
- [...]
- Bueno, orduan, hemen gehixao Etxaube aldera... Hor Egikoerromaia esaten jako, ezta, bati?
- Egikoerromaia.
- Egikorremaia honitxi esaten jako, punto honitxi.
- Justo kruze hor... hortxe tontor...
- Haraxe, bai, hantxe... paretia dauena bertako...
- Egikoerromaia.
- Gero hor beheratxuauan be badao txabola zahar bat jausitta.
- Bai, jausitta.
- Etxaubeko txabolía esaten jakon?
- Bai, Etxaubeko txabolía.
- [... ikusi be...] txabolarik.
- Harri batzuk dare. Bueno oin, gaiñera, ez dakit igarri be eitten dan, e? Zeatik hor eskabadoria ibili zan...

8. Elorregi auzoko toponimia Antzuolako mugan

- **Erref:** BER-258/014
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:50:27. **Bukatu:** 00:52:07

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoko toponimia Antzuolako mugan.

Transkripzioa

- Gero, hemen, hemen beheratxuao... beheratxuauan be badare Olondo ta... Olondo ta holako zer batzuk...
- Hori bastante inportantia zala, baiña...
- Horrek izen bat [uste dot badaukala]...

- [...].
- Artapetxu? Artapetxu ez da, Artapetxo hori da.
- Artapetxu zein da?
- Artapetxo hauxe, geure ormatik horixe zeroi.
- Iturrizartik hona, Elkona aldera...
- Elkomiño aldera dauena. Artapetxo esaten xako horri.
- Hori lehen ez dozue, ba, esan.
- Artapetxo.
- [Beittu], nik esan dot, hemen entzun izan dot, behintzat, Artapetxo.
- Hori nun dao? Aber... [...] hori esaten dozue... Elkomiñoko kruzia hamen dao.
- Bai, Elkomiñoko kruzetik harutz, bertantxe.
- Iturrixa... iturrixa Elkomiñoko iturrixa, iturri onduai, haritxi esaten jako.
- Bai, Artapetxo.
- Elkomiñoko iturrixa daon zona horri?
- Bai.
- Koño, orduan iturrixa ta Artapetxo izen biher jok horrek.
- Bai, Elkomiñoko iturrixa ta Artapetxo.
- Bai, bai. 128 [...].
- Klaro ke lehen esan douna... 116 ze esan dou?
- 116?
- Bai.
- Itturizar.
- Itturizar. Ba, hoixe, Itturizar ta gero, horixe, Artapetxo. Itturizar ta Artapetxo.
- Ta gero hortik zona horri... Bueno, hamen beste izenik ez dao.
- Olondo-ta, ez?
- Olondo hemen dao. Zelaixek... Gutxi gorabehera hemen.

9. Elorregi auzoko toponimia Antzuolako mugan

- **Erref:** BER-258/016
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:54:47. **Bukatu:** 00:57:07

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoko toponimia Antzuolako mugan.

Transkripzioa

- Elkorobarti ondoko ermittiak badauka izenik?
- Bai. Horrek ermittiak zela dauka izen horrek?
- San Esteban.
- San Esteban.
- Honi Malkorra, orduan, esaten jako ta gero hemen beste izenik... Gero, hemendik aurrera, Narbaiza aldera ya... hauxe berau, puntu hau konkretuki, txabolan kontra-kontriai esaten jako Intxaurgoitti.
- Zela dauka?
- Intxaurgoitti hau, bai.
- Intxaurgoitti. Hauxe. Itxuria garai batian intxaurrak egongo zian ta...
- 133.
- Justo txabola kontran.
- Bai, bai, hortxe, hortxe.
- Gero Trangueta hurrengo.

- Narbaiza esan dozu. Nun dao hori?
- Hori aurrerao dao.
- Ointxe juango gara alde hortara. Este...
- Gero Trangueta.
- Gero Trangueta. Ta Trangueta dao... kruzia... hauxe, zona hauxe.
- 34.
- Hauxe, zona hauxe. Txaboliak ez dauka izena, hori, e? Intxaurgoitti da zona bat. Gero, hor aurrian jarraituko dou...
- Esparrua, baiña... Esparrua, baiña... [...].
- Esparrua be, ba... Esparrua beti estaen jau, baiña...
- Guk Esparrua [...].
- Gero zera, Askatzuko txabolía dao han aurrerao.
- Hori bai.
- Haura jausitta dao.
- Ya ez da egongo txabolía.
- Oin ez dao.
- Ruina batzuk dare. Askatzuko txabolía.
- Askatzuko txabolía.
- Ta hori dao... aber... kruze bat...
- Gure Esparrutik gora daon bidien, Narbaiza aldera barik...
- Ezkerrera, [harutz goiezela].

10. Elorregi auzoko toponimia

- **Erref:** BER-258/018
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 01:02:08. **Bukatu:** 01:07:08

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoko toponimia. Elkorobarruti baserriaren inguruko toponimia.

Transkripzioa

- Hor zela daukazue idatzitta?
- "Minak".
- Bueno, minak jarek, aber... minak jarek hementxe. Erreka kontran jarek bi zulo. Hementxe pista hau baldin bada honekin juntatzen dana ta hori dala esan dozue, hementxe jak zulo bat, hemendik jak beste zulo bat ta beste zulo bat jak hementxe azpikaldian.
- Ta inguru horri ze esaten jako?
- Txindurraitz.
- Bueno, Txindurraitz... Miñeta.
- Miñeta, baiña...
- Miñeta.
- Zelairik badauka Miñeta horrek?
- Ez. Zelaixa, bueno... [zelaixa dauka...]
- Txindorraitz.
- Txindorraitz.
- Baiña hori pistia [...].
- Hemen be bajak beste zulo bat hemen inguruan.
- Hau behera basarrittik pistia behera doierna jarraituta bertara doia, ezta, Miñetara, ezta? Ta bertan kamiñuan pista onduan dare horreik, ezta, zulo horreik...?
- [...] pista kontran [...].

- Garbi ikusten die?

- Bat garbi-garbi eta bestia ez hain garbi, baiña, bueno, bai, nahiko garbi. Ta beste bat jak hantxe azpikaldian.

- Ze etaratzen zan hortik?

- Plomua.

- Hor galena edo etaratzen juen. Baiña esplotau ez jittuen ein itxuria horrek, probatarako bakarrik [...], baiña bastante [...].

- [...]

- Ta, orduan, hortik aurrera jarraitu, hemen, hola, kurba moduko bat jak eta honi gaiñekalde... bueno, zona honi ya Narbaiza esaten jakon. Zelai bat jak hemen gaiñekalde honetan, bide gaiñekaldian, hau lau-antza hau hori zelai bat dok, eta gero pagadixak eta... Bueno, ta hortik aurrera...

- Gaiñekaldian Astuaga.

- Astuara hemen, lehen esan douna.

- Bai.

- Eta hor beste izenik? Hor tartian edo?

- [...] Otaitz.

- A, Otaitz. Hortik aurrera... Narbaiz errekoa dao...

- Gero horrengo Astuaako errekoa. Astuaako errekoa esaten jakona, [Astuaako] errekoa, [...] hiru erreka juntatzen dabena.

- A, ta Narbaizko errekoa zeñi esaten jako, Narbaiz baiño aurrerao dauenai?

- Ez, honi, honi Narbaizko errekoa. Gero, handikuai Astuaako errekoa esaten jako. Astuaerrekoa.

- A! Honi Astuagako errekoa, orduan?

- Handikaldekuai.

- Horri bestioi, horri bestioi...

- Oin arrua hontan doian errekiari Astuaako errekoa. Ta honi bestioni?

- Horri...

- Horrek ez dakit izenik daukan...

- [...] Goiko basotik behera [...]...

- Ta hiru indda...

- Hiru erreka...

- Bai, hiru...

- [...].

- Bai, bat eitten dabe. Eta hortik beherutz?

- Hortik behera zera...

- [...] ze esaten jako?

- Hortik behera...

- Otaizko errekoa.

- Otaizko errekoa.

- Otaizko errekoa?

- Otaizko errekoa...

- Hori Isasin bukatzen da, ezta?

- Hori da.

- Errotia be badao [...].

- Errotia?

- Errotia, bai, Otaizko errotia.

- Nun?

- Hortxe errekan. Erreka...

- Bai, hor errota bat jak. Bueno, horrek be ya "ruinas" [...], baiña...

11. Elorregi auzoaren izenaren inguruko kontuak; albiztarrak eta pikutarrak.

• **Erref:** BER-258/022

• **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 01:20:38. **Bukatu:** 01:22:08

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoaren izenaren inguruko azalpenak. Auzoa bitan banatzen da: "albizarrak" eta "pikutarrak".

Transkripzioa

- Gero, auzua zela deitzen da hemen?
- Elorregi.
- Guk San Prudentzio betik esan izen dou, baiña oin Elorregi esaten da.
- Elorregi.
- Elorregi...
- Elorregi berez bazan lehen zeozer?
- A, ez dakit nik...
- Segurutik auzua, Elorregi auzua.
- Zeatik hemen dare Elorraundi, Elorregoiti... Elorregi dexente. Bai, eta ez dakit nik hortik etorriko dan, edo...
- Seguru.
- Hor Arane bezela: Arane goikua ta Arane erdikua ta Arane...
- [Elorrigoitia], Elorrigoiti, Elorraundi...
- Gero, errekatik Irutontorreta aldera badauka izen bat eta hemen hemendikalde honek beste izen bat?
- Ba, hau, hau... Pikua edo, pikutarrak. Alde honi pikutarrak. Haura albizarrak.
- Aber, aber, zelan? Alde hau?
- Alde hau pikutarrak, pikutarrak.
- Ta haura albizarrak.
- Albizarrak. Hamen gaitzizenez edo... Bedarrik txarrena albitza ta frutaik txarrena [zala] pikua ta honei pikutarrak, honei pikutarrak eta hari albizarrak. Gaitzizen moduan edo.
- Albizarrak, albitzetik?
- Albizarrak.
- Bedarretik?
- Albitza bedar txarra. Bueno, txarra edo...

12. Elorregi auzoko toponimia

- **Erref:** BER-258/023
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 01:22:08. **Bukatu:** 01:27:08

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

<p>Elorregi auzoko toponimia.</p>

Transkripzioa

- Gero hor Zabaldo ta Kozabal aldian badao... ezautzen dozue alde hori... zeoze hor?
- Asko ez, baiña... Irutontorreta ta Sospetxu ta...

- Irutontorreta... Sospetxu hemen...

-[...]

- Ta hemen beste erreka bat dao...

- [...].

- Erreka txiki bat hor Biltoki aldera bajatzen dana. Horrek izenik badauka?

- Hori handikaldetik bajaitten da, hor Konpañian lautik...

- [...] hurrengua.

- Konpañian lautik handiko... han handikaldetik bajaitten da bat... Nik ez dot entzun haren...

- Ez dauka... Tellerixia ta gero...

- Tellerixatik...

- Horek badauka izenik?

- Ez, ez.

- Tellerixan onduan han poste baten onduan izena bazan [...] haren izena. Zerbait entzunda nao, ez dakit zela...

- Etxaubegaiñekua, Etxaubeazpikua...

- Hemen beste...

- Basozabal, hori da...

- Hemen inguruan ez dao basarri gehixao, ez?

- Basozabal apuntau dozue Basozabal?

- "Tejería [...]," ta gero hor?

- "Ibargoiti" ipintzen dau.

- "Ibargoiti".

- Baiña ez dakit...

- Hori uste dot dala Tellerixia basarrixa.

-Basarrixa izango da, bai.

- Ibargoiti hori?

- Bai, bai, entzun ete doten nao neu.

- [...].

- Bai, neu entzunda ete naon haren zera...

- [...]

- Ha behekoa ipini dozue? Arandoko ha...

- Arandoko zelaixa.

- Laxao ta Laxaotik han beste bat be badao... Lehenau ez jakun akordau horixe, gaiñera, ta oin be ez jaku akordaitten. Ez zate akordaitten.

- Zein?

- Han Ipiñarrixako... tik gora datorren... pistatik goraora... gora datorrena beste bat izena ta lehenao etorri zan haretxekin be ez jakun akordau haxe izena. Ez jat akordaitten zela dan. Han beste izen bat bada. Itxoin...

Gaztaiña... Gaztaiña...

- A! Txorigaztaiñeta.

- Txorigaztaiñeta, hori da! Txorigaztaiñeta! Ha ez jakun akordau orduantxe be.

- Txorigaztaiñeta nun dao?

- Txorigaztaiñeta hantxe...

- Elkoartittik Ipiñarrixara doian pistan dao...

- Gaiñekaldian.

- Pistan.

- Elkoartittik Ipiñarrira... lehengo atajua ala?

- [...].

- Lasao inguru hontan?

- Lasaotik... Lasaotik... pistan, pista onduan dao hori.

- Bai, Txorigaztaiñeta. Jolin, haxe! Ta lehenao be ez jakun akordau.

- Oseake, kruzia haxe da, este...

- Kruzia... Kruzian ez dao hori.

- A! Gure etxe aldera doian...

- [...] ta gurera gora...
- Gora, bai.
- Olondora.
- Olondo aldera dator.
- Zona horri, ezta?
- Bai, hantxe, hantxe.
- Haxe kruzia.
- Bai, Txorigaztaiñeta. Lehenao be ez jakun akordau ta, Gaztaiñeta ointxe akordau [...] zerbait ta... Txorigaztaiñeta.
- Zona hau.
- Beste ermittan bat edo badao hor?
- Ez, hemen ez ermittaik. Hemen Elkoartikua besterik ez dao.
- Elkoartikua...
- Errotan bat edo turbinan bat edo?
- Errotia bai egon zan. Errotia bai.
- Bai, apuntau [dozu], ezta?
- Otaitzekua?
- Ta hamen, Javier...
- Errotia San Prudentzion be bai.
- Bai, San Prudentzion errotia...
- ... Ipiñarrittik Elkomiño aldera bazuan, ba, bueno... atajua? Ez dakizu [...]?
- Bai, [...].
- Hortik ez zuan, ezta, hemen holako izen rarorikan bidian?
- Ez, Bide...
- Bidetxurra.
- Bidetxurra. Baiña besterik ez.

13. Lehengo eta oraingo auzo-izenak

- **Erref:** BER-258/025
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 01:28:12. **Bukatu:** 01:28:58

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Lehengo eta oraingo auzo-izenen inguruko azalpenak.</p>

Transkripzioa

- San Migel.
- San Migel.
- Oin Aritz...
- Aritzeta auzoa. Aritzeta auzoa.
- Aritzeta auzua ipinita jakak.
- Zuek ezautu dozue lehen...?
- Baiña [...] San Migel beti?
- San Migel, bai, bai.
- Oin Aritzeta ipintzen dau etxiak.
- Bai, Aritzeta. Hori bai, baiña...
- Zuek ezautu dozue hori izenoi?
- Nik ez, San Migel auzua. San Migel auzua. Oin hori barrixa.
- Hori barrixa ez, lehenaokua...
- Bueno, lehenaokua, hori da, lehenaoko izena.
- Bai, baiña galduta egon dan izenen bat.

- Hau be Elorri auzua...
- Elorregi be, Elorregi be lehenakua.
- Elorregi be lehenakua.
- Oin San Prudentzioa esaten [...], baiña Elorregi, ba, lehenakua.
- Zuen denporan beti San Prudentzio izan da?
- Guk beti San Prudentzio

14. Elorregi auzoko toponimia

- **Erref:** BER-258/026
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 01:28:58. **Bukatu:** 01:31:22

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

<p>Elorregi auzoko toponimia. Epele arroa eta honen inguruko toponimia.</p>

Transkripzioa

- ... Artxubiraiño.. Artxubi hementxe dao. Inguruan eze daonik ezautzen dozue?
- E?
- San Prudentziotik Artxubi alderaiñok ze daon hor edo...? Artxubitik gora etxe [...] dao.
- [...].
- Errekatik, e?
- Erreka bertan.
- Artzubitik behera?
- Ez, Artxubitik gorutz, Frakazar aldera junda.
- Errekaxua jarraituta gora.
- Epele, Epele...
- Etxia?
- Epele arrua esaten jako...
- Epele arrua, arrua, Epele arrua [...].
- Baiña Epele da hau, e? [...].
- Artxubitik zenbat distantziara egongo litzake hori?
- [...] Bizkai aldera, Kanpazar [...].
- Bai, baiña errekatik Bergara aldera ala Mondrau aldera?
- A, Mondrau aldera. [...]?
- Ez, ez, [...].
- Ez, ez, Epelerutz, baiña erreka hortatik...
- [...]
- Epele arrua entzun dot neuk hori.
- [...] pistia eindda jak.
- A, bai?
- Bai, bai, hemen... gaiñera eskonbreria [...] hor... pistia eindda jak hemenditxik aurrera, [nik ez jakixat noraiño doian] pistia.
- Epele arrua ipiniko dou.
- Epele arrua.
- [...] lehendik 10 dauka, ba, ipini 10a bera.
- Ze izen dauka 10ak?
- 10? Ez dakit, hemen ez daukau... Itxoin, igual bai...
- [...].
- Epele ta Epele errekoa, baiña Epele arrua ez daukau ipinita.

- Guk arrua, Epele arrua...
- Epelaerreka.
- Epelaerreka uste dot [dala].
- Epelaerreka, Epelaerreka.
- Baiña erreka da ala...?
- Bai, bai...
- Arrua da, ba... erreka doian lekutik.
- Bai, erreka doian lekutik arrua, horixe.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-30

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com